

ingediend op **1019** (2021-2022) – Nr. 1
17 november 2021 (2021-2022)

Voorstel van decreet

van Brecht Warnez, Nadia Sminate, Tom Ongena,
Paul Van Miert, Katrien Partyka en Kris Van Dijck

tot wijziging van het Provinciedecreet
van 9 december 2005,
wat het digitaal en hybride vergaderen betreft

TOELICHTING

De uitbraak van de COVID-19-pandemie heeft een enorme impact gehad op de maatschappij en het functioneren van democratieën over de hele wereld. Overheden digitaliseerden hun organisatie om de continuïteit van hun werking te kunnen garanderen. De omschakeling naar digitale bijeenkomsten stelde lokale en provinciale overheden in staat om elkaar te ontmoeten, te discussiëren en te beraadslagen. Het digitaliseringsproces is snel moeten verlopen, maar nu is het opmaken van een langetermijnvisie aan de orde. Een overmachtssituatie is per definitie beperkt in de tijd. Er is nu vooral behoefte aan rechtszekerheid en aan duidelijke, objectieve maatstaven. Het evenwicht met de procedureel-democratische waarborgen moet hersteld worden.

Op 14 juli 2021 heeft het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie goedgekeurd. Het werd door de Vlaamse Regering bekrachtigd en afgekondigd op 16 juli 2021. Dat ontwerp bevatte verscheidene bepalingen die ervoor zorgen dat organen van de lokale besturen digitaal of hybride kunnen vergaderen. Op de Ministerraad van 10 september 2021 werden de voorwaarden vastgesteld die de lokale bestuursorganen moeten respecteren als ze beslissen om digitale of hybride vergaderingen te organiseren.

De belangrijkste krachtlijnen van het besluit zijn:

- de leden hebben afzonderlijk toegang tot de beraadslaging en de stemming;
- de leden zijn zichtbaar en hoorbaar herkenbaar;
- de voorzitter is in de mogelijkheid om de orde handhaven;
- de voorzitter kan zich laten bijstaan door een personeelslid van de gemeente of het OCMW;
- de stemming is geregeld.

Vóór het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie werd ingediend, moest de burgemeester een besluit afvaardigen waarin hij de rechtsgrond aanhaalt op basis waarvan hij besluit om digitale of hybride vergaderingen mogelijk te maken. Hij moest dat besluit ook motiveren.

Bij de methode van digitaal of hybride vergaderen ter uitvoering van een burgemeestersbesluit rezen op langere termijn enkele problemen. Zo werden er vraagtekens geplaatst bij de openbaarheid van bestuur, het debat en de stemming, de gelijke rechten van individuele raadsleden en de ordehandhaving door de voorzitter. Het formele kader zoals opgenomen in het decreet tot wijziging van diverse decreten wat betreft de versterking van de lokale democratie, creëert een situatie van rechtszekerheid die ook het afkondigen van een burgemeestersbesluit om digitaal of hybride te kunnen vergaderen overbodig maakt.

Die wijzigingen werden niet doorgetrokken tot de organen van het provinciaal bestuur. Momenteel moet de deputatie een besluit afkondigen dat hybride of digitaal vergaderen mogelijk maakt. Daarvoor moet net als bij de gemeenten een motivering opgegeven worden en moet er sprake zijn van een noodsituatie.

Vanuit het veld rijst de vraag naar dezelfde mogelijkheden die het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur nu biedt. Het doortrekken van de regeling die bestaat voor de lokale bestuursorganen naar de provinciale bestuursorganen, draagt bij aan de verwezenlijking van de ambitie van de Vlaamse Regering om Vlaanderen op het vlak van innovatie, technologie en digitale transformatie aan de spits te houden. Een verder evoluerende digitalisering kan begunstigend werken voor een efficiënter besluitvormings- en beleidsproces. Daarnaast vergroot

de kans op deelname aan het bestuur als het ook buiten noodsituaties mogelijk is om digitaal of hybride te vergaderen. Bovendien biedt het ook oplossingen voor een mobiliteitsprobleem. Situaties die provincies in hun huishoudelijk reglement zouden kunnen inschrijven, zijn bijvoorbeeld specifieke weersomstandigheden, immobiliteit, ziekte, verblijf in het buitenland of hoogdringendheid. Verder lijkt het logisch dat de mogelijkheden om digitaal en hybride te vergaderen worden doorgetrokken naar het provinciale niveau.

Met dit voorstel van decreet willen de indieners de mogelijkheid creëren voor provinciale besturen om digitaal of hybride te vergaderen zonder dat daarvoor een besluit van de deputatie afgekondigd hoeft te worden.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Dit artikel wijzigt het derde lid van artikel 21 van het Provinciedecreet van 9 december 2005. Het derde lid wordt aangevuld met de bepaling dat het huishoudelijk reglement van de provincieraad bepaalt of de vergadering van de provincieraad of de provincieraadscommissie digitaal of hybride kan plaatsvinden. Voor de vergadering van de provincieraad is een fysieke vergadering het uitgangspunt. Als de provincieraad digitaal of hybride wil vergaderen, kan dat alleen in de uitzonderlijke omstandigheden die vermeld worden in het huishoudelijk reglement. De provincieraad legt de uitzonderlijke omstandigheden zowel voor de digitale als voor de hybride vergadering vast. De motivering van de omstandigheden die in het huishoudelijk reglement vermeld worden, moet blijken uit de provincieraadsbeslissing tot aanneming van het huishoudelijk reglement.

De provincieraad maakt de afweging over welke omstandigheden als uitzonderlijk worden beschouwd en beschrijft die in het huishoudelijk reglement. De uitzonderlijke omstandigheden voor digitale vergaderingen kunnen verschillen van die voor hybride vergaderingen. Zo kan in het huishoudelijk reglement bijvoorbeeld worden opgenomen dat er digitaal of hybride vergaderd wordt als de fractieleiders daarover een akkoord vinden. De vergaderingen van de provincieraadscommissie kunnen steeds, ongeacht de omstandigheid of situatie, digitaal of hybride plaatsvinden als de gemeenteraad die mogelijkheid in het huishoudelijk reglement opneemt. De Vlaamse Regering kan de minimale voorwaarden voor digitale en hybride vergaderingen bepalen. Die werkwijze maakt het mogelijk om sneller de maatschappelijke en digitale evolutie te volgen.

Artikel 3

Aangezien de provincieraad niet louter en alleen meer fysiek zal kunnen vergaderen, dekt de term "zaal" niet meer alle mogelijkheden. Het woord "zaal" wordt daarom vervangen door het woord "vergadering". Onder die term vallen zowel de fysieke, digitale als hybride vormen van vergaderen.

Artikel 4

Dit artikel voegt aan artikel 40, eerste lid, van het Provinciedecreet van 9 december 2005 een punt 13°, 14° en 15° toe.

Punt 13° verplicht de provincieraad om zijn keuze om digitaal of hybride te vergaderen en de wijze waarop dat gebeurt, minstens in het huishoudelijk reglement op

te nemen. De Vlaamse Regering kan bepalen onder welke voorwaarden digitale en hybride vergaderingen mogelijk zijn.

Punt 14° verduidelijkt dat het huishoudelijk reglement de uitzonderlijke omstandigheden moet vermelden waarin de provincieraad digitaal kan vergaderen, als het huishoudelijk reglement digitale vergaderingen toestaat.

Punt 15° verduidelijkt dat het huishoudelijk reglement de uitzonderlijke omstandigheden moet vermelden waarin de provincieraad hybride kan vergaderen, als het huishoudelijk reglement hybride vergaderingen toestaat.

Artikel 5

Dit artikel voegt een tweede lid toe aan artikel 55 van het Provinciedecreet van 9 december 2005.

De deputatie bepaalt in het huishoudelijk reglement of ze digitaal of hybride kan vergaderen. De Vlaamse Regering kan het kader vaststellen waarbinnen digitale en hybride vergaderingen mogelijk zijn. Als het nodig is om verdere principes uit te werken voor digitale en hybride vergaderingen van de deputatie, kan de Vlaamse Regering dat doen door middel van een uitvoeringsbesluit. Die aanpak bevordert de leesbaarheid van het decreet en maakt het mogelijk om sneller de maatschappelijke en digitale evolutie te volgen.

Brecht WARNEZ
Nadia SMINATE
Tom ONGENA
Paul VAN MIERT
Katrien PARTYKA
Kris VAN DIJCK

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. Aan artikel 21, derde lid, van het Provinciedecreet van 9 december 2005 worden de volgende zinnen toegevoegd:

“Het huishoudelijk reglement bepaalt of de provincieraad en de provincieraadscommissies, vermeld in artikel 39, digitaal of hybride kunnen vergaderen en bepaalt de wijze waarop die vergaderingen plaatsvinden. De provincieraad kan alleen digitaal vergaderen in de uitzonderlijke omstandigheden, vermeld in het huishoudelijk reglement. De provincieraad kan alleen hybride vergaderen in de uitzonderlijke omstandigheden, vermeld in het huishoudelijk reglement. De Vlaamse Regering kan de minimale voorwaarden voor digitale en hybride vergaderingen bepalen.”.

Art. 3. In artikel 25, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt het woord “zaal” vervangen door het woord “vergadering”.

Art. 4. Aan artikel 40, eerste lid, van hetzelfde decreet worden een punt 13° tot en met 15° toegevoegd, die luiden als volgt:

- “13° de keuze om digitaal of hybride te vergaderen en de wijze waarop;
- 14° de uitzonderlijke omstandigheden waarin de provincieraad digitaal kan vergaderen, als de mogelijkheid om digitaal te vergaderen in het huishoudelijk reglement is opgenomen;
- 15° de uitzonderlijke omstandigheden waarin de provincieraad hybride kan vergaderen, als de mogelijkheid om hybride te vergaderen in het huishoudelijk reglement is opgenomen.”.

Art. 5. Aan artikel 55 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het huishoudelijk reglement regelt minstens dat de deputatie al dan niet digitaal of hybride kan vergaderen en de wijze waarop die vergaderingen worden georganiseerd. De Vlaamse Regering kan de minimale voorwaarden voor digitale en hybride vergaderingen bepalen.”.

Brecht WARNEZ
Nadia SMINATE
Tom ONGENA
Paul VAN MIERT
Katrien PARTYKA
Kris VAN DIJCK